

CIRCUS, FORT EN NU VERDER

SPEELPLAN HEERENVEEN

vastgesteld d.d. 29 juni 2015

Buitenspelen in het kort

Voor u ligt het Speelplan Heerenveen. Hierin is beschreven hoe we het buitenspelen voor kinderen tot 12 jaar in de gemeente Heerenveen willen invullen.

Kwaliteit, maatwerk en gebruik

Buiten spelen kan overal, niet alleen op de speelplaats of het trapveldje. Ook op weg van school naar huis. Of gewoon in het plantsoen. Om kinderen en jongeren werkelijk aan het buitenspelen te krijgen zal een uitdagende speelomgeving moeten worden aangeboden. In dit plan verleggen we de focus van kwantiteit naar kwaliteit. We gaan inzetten op grotere, kwalitatief goede speelplekken op een beperkter aantal plekken in de wijk. We gaan speeltoestellen concentreren op centrale plekken. Plekken die uitnodigen om te spelen en elkaar te ontmoeten. De gebruiksintensiteit van een speelplek stijgt als er meerdere en/of grotere speeltoestellen staan en er andere kinderen zijn om mee te praten en te spelen. Tegelijkertijd is er aandacht voor de niet ingerichte speelomgeving. Spelen begint waar je de voordeur uitstapt. Een kindvriendelijke woonomgeving stimuleert bewegen in de openbare ruimte.

Het belang van buitenspelen

Uit meerdere onderzoeken komt naar voren dat buitenspelen erg belangrijk is voor de ontwikkeling van kinderen. Het levert lichamelijke, geestelijke, emotionele en sociale groei op. Spelen bevordert de gezondheid, bewegen heeft een bewezen positieve invloed op het voorkomen van overgewicht en stress. Een speelruimte is ook belangrijk voor een prettig leefklimaat in buurten en wijken. In een omgeving waar kinderen buiten kunnen spelen krijgen de ouders makkelijker sociale contacten en ontstaat er meer betrokkenheid bij de buurt. Wat o.a. een positieve invloed heeft op het voorkomen van vandalisme en kleine criminaliteit.

Aanbod van speelvoorzieningen

Heerenveen is een groene gemeente waar het goed buitenspelen is. Niet alleen zijn in de meeste buurten veel speelvoorzieningen, er is ook veel groen om mee te spelen. In de gemeente zijn ruim 650 speeltoestellen verspreid over 150 speelplekken in de openbare ruimte. De speeltoestellen worden goed onderhouden en zijn veilig. Sommige speelplekken worden intensief gebruikt en zijn ontmoetingsplekken voor ouders en buurtgenoten. Maar dit geldt niet voor alle speelplekken. Aan de ondergrond is te zien is dat amper of geen gebruik wordt gemaakt van de speeltoestellen. Het aanbod en de behoefte komt op deze plekken niet overeen.

Ambities

Om kinderen naar buiten te lokken en om ook voor de toekomst goede speelvoorzieningen te garanderen moeten we blijven investeren in een goede buitenspeelruimte. We gaan inzetten op grotere, kwalitatief goede speelplekken op een beperkter aantal plekken in de wijk. Tegelijk werken we toe aan een gedeelde openbare ruimte die uitnodigt om te bewegen en een prettige plek is om te gebruiken voor iedereen. In dit Speelplan staat hoe we dit gaan oppakken. Iedereen wordt uitgedaagd om een bijdrage te leveren.

1 Inleiding

Wij vinden het belangrijk dat Heerenveense kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte vinden en krijgen om te spelen, te bewegen en elkaar te ontmoeten. De openbare ruimte maakt hier een belangrijk onderdeel van uit. Ruimte om te voetballen, te ravotten en de fantasie de vrije loop te laten. Deze visie is verwoord in het gemeentelijk speelbeleid (2001). Dit is het speelbeleid voor kinderen tot en met 12 jaar. Nieuw was destijds het idee dat een speelplek meer is dan een verzameling toestellen. Om een goede speelplek te creëren heb je ook spelaanleidingen nodig. Spelaanleidingen zijn geen speeltoestellen, maar objecten of elementen die uitnodigen tot spelen en toch niet speciaal die functie hebben. Je kunt dan denken aan beplanting of heuveltjes.

De uitvoering van het speelbeleid is vertaald in de nota 'Circus, Fort of Heksenkring' (2003). Dit was een uniek en succesvol concept voor de uitvoering van het speelbeleid. Bewoners zijn intensief betrokken bij de planvorming en uitvoering. Ideeën van bewoners zijn uitgewerkt tot nieuwe speelplekken en de betrokkenheid bij het spelen was groot. Verspreid over Heerenveen zijn veel speelplekken gerealiseerd.

Waarom een nieuwe aanpak spelen?

Tot 2011 was in de begroting naast het budget voor onderhoud en beheer van speeltoestellen ook geld beschikbaar voor het vervangen van speeltoestellen. Vanwege de beperkt beschikbare middelen is deze voorziening wegbezuinigd. Het vervangen van toestellen kan niet meer uit deze post worden bekostigd. Het wegvallen van dit budget had tevens gevolgen voor het spaarsysteem dat sinds lange tijd voor wijken en dorpen werd gehanteerd. Voorheen werd de voorziening spelen jaarlijks verdeeld over de wijken en dorpen, waarbij het niet gebruikte bedrag kon worden gespaard. Met het wegvallen van de voorziening is het spaarsysteem eind 2013 beëindigd.

De afgelopen jaren is vanwege het beperkte budget al een aantal acties in gang gezet om het onderhoud zo goedkoop mogelijk te kunnen uitvoeren. Dit is onder andere gebeurd door speeltoestellen toch nog een keer te repareren en het herplaatsen van oude speeltoestellen. De vervangingstermijn van de toestellen wordt zo lang mogelijk opgerekt. Hierdoor is het tot op heden gelukt om het aanbod aan speeltoestellen in stand te houden. Gevolg hiervan is wel dat er een moment komt waarop meerdere toestellen tegelijk versleten zijn.

Recent zijn door ABOS de jaarlijkse veiligheidsinspecties uitgevoerd. Hieruit komt naar voren dat er de komende jaren een aanzienlijk aantal speeltoestellen zal moeten worden vervangen. Willen we het huidige areaal in stand houden dan zal jaarlijks ongeveer het tienvoudige moeten worden geïnvesteerd van wat nu beschikbaar is.

De gemeentelijke visie op het spelen zoals verwoord in de nota 'Circus, Fort of Heksenkring' is nog steeds actueel. Vanuit de beperkt beschikbare middelen moet opnieuw gekeken worden naar de verdeling van de speelruimte over buurten en kinderen. Er moeten keuzes worden gemaakt waar nog geïnvesteerd zal worden en waar niet. Door het maken van keuzes, kan Heerenveen een aantrekkelijke speelgemeente blijven.

We willen de focus verleggen van kwantiteit naar kwaliteit. In de gemeente Heerenveen zijn veel kinderen, maar in een aantal buurten niet meer zoveel als vroeger. Niet alle speeltoestellen worden even intensief gebruikt. Verspreid in de gemeente staan solitaire speeltoestellen. De speelwaarde van deze speeltoestellen is relatief laag terwijl de onderhoudskosten relatief hoog zijn. We zetten in op grotere, kwalitatief goede speelplekken op een beperkt aantal plekken in de wijk.

De speelruimte zal worden gevormd tot een nieuwe situatie aan de hand van de volgende hoofdlijnen:

1. Van kwantiteit naar kwaliteit
Centrale speel- en ontmoetingsplekken, meer coördinatie op de ligging en het aanbod van speelvoorzieningen in de openbare ruimte.
2. Aandacht voor diversiteit in voorzieningen en doelgroepen
Diversiteit in locaties, speeltoestellen en natuurlijk spelen: aandacht voor natuurlijke speelplekken met water, de speelbehoefte van verschillende doelgroepen in de openbare ruimte, ongeorganiseerd sporten.
3. Meer gedeelde ruimte, ook geschikt voor spelen
Kindvriendelijke inrichting van openbare ruimte, integreren van schoolpleinen.

2 Samenwerking

Bewoners, met name de kinderen, in de wijken en dorpen zijn onmisbaar bij het realiseren en beheren van speelplekken. Zij zijn immers de gebruikers van deze plekken. Kinderen en ouders geven aan waar hun behoeften liggen en kunnen een rol spelen bij het beheer. Op grond van het "Hoofdlijnenakkoord, Heerenveen volop in beweging (2014)" worden bewoners gestimuleerd om actief betrokken te zijn bij de directie omgeving. Bewoners worden aangesproken op eigen kracht en zelfredzaamheid.

Om de vraag vanuit de kinderen te kunnen realiseren is een goed netwerk nodig van organisaties van Heerenveen, die betrokken zijn bij buiten spelen. Samenwerking met partners kan de kansen voor spelen in Heerenveen vergroten. Deze samenwerking moet

verder uitgebouwd en versterkt worden. Hierbij wordt in eerste instantie gedacht aan kinderopvangorganisaties, scholen, sport- en natuurclubs, maar er zijn wellicht nog meer organisaties in Heerenveen die zich willen inzetten voor het buiten spelende kind.

We willen deze organisaties graag benaderen in het kader van een concreet onderwerp. Zo slaan we twee vliegen in één klap: we onderzoeken de mogelijkheden en versterken daarmee het netwerk van organisaties die belang hebben bij goede speelvoorzieningen in Heerenveen. In eerste instantie zal worden aangesloten bij de contacten die er al zijn vanuit andere beleidsvelden van de gemeente, zoals onderwijs, welzijn en sport.

4 Het speellandschap Heerenveen

Het toekomstige aanbod van ingerichte speel- en ontmoetingsplekken wordt vastgelegd op een kaart. Deze kaart wordt opgesteld samen met de wijken en dorpen in Heerenveen. Op de kaart staan de zogenaamde 'Top-plekken' en 'Steun-plekken'. Samen vormen zij het speellandschap van Heerenveen.

Top-plekken

Dit zijn de grotere speelplekken met een divers aanbod voor kinderen van verschillende leeftijden, jongens en meisjes. Deze plekken, waar iedereen graag naar toe gaat, liggen op toegankelijke, herkenbare, bereikbare en veilige locaties in de verschillende wijken. Samen met bewoners van de wijken en dorpen gaan we deze plekken vastleggen op de kaart, zodat helder is dat de gemeente in deze plekken de komende jaren blijft investeren. Deze plekken worden aangeduid als top-plekken en willen we behouden en indien nodig versterken.

Steun-plekken

Rondom de centrale speel- en ontmoetingsplekken liggen spel- en sportplekken die bijdragen aan een goede spreiding van het spelen in de wijk en/of de diversiteit van het speellandschap vergroten. Speelplekken die de diversiteit vergroten bieden iets anders dan standaard speeltoestellen zoals de wip, glijbaan, klimrek, etc. Denk hierbij bijvoorbeeld aan natuurspeelplekken, speelaanleidingen of sportfaciliteiten (skatebanen, fietscrossbaan, trimmen). Bijdragen aan diversiteit kan ook door andere doelgroepen aan te spreken. Ook de steun-plekken willen we in de toekomst behouden. Hier zal vraaggericht worden geïnvesteerd.

Informele plekken

Dit zijn de plekken waar je toevallig speelt. Het begint wanneer je de voordeur uitstapt. Er zijn geen speeltoestellen. Het is er vaak lekker rustig, omdat er zoveel van zijn.

De criteria voor de verschillende soorten plekken in het speellandschap staan in bijlage I. Aan de hand van deze criteria wordt samen met vertegenwoordigers uit verschillende wijken (o.a. wijk- en dorpsraden, scholen, kinderopvang) gekeken welke status de speelplekken krijgen. Dit leidt tot een kaart per wijk van het speellandschap. De kaarten van het speellandschap dienen als uitgangspunt voor het omvormen van speelplekken.

5 Omvormen van speelplekken en financiële opgave

Door bezuinigingen op de speelvoorzieningen is minder budget voor aanleg, beheer en onderhoud van speelvoorzieningen beschikbaar. In de gemeente staan veel speeltoestellen. Het budget is ontoereikend om alle speeltoestellen te onderhouden en de speeltoestellen die aan vervanging toe zijn, te vervangen. Daarom moeten er keuzes gemaakt worden waar de beschikbare middelen ingezet gaan worden. Minder budget betekent niet minder creativiteit. Samen met partners in Heerenveen gaan we op zoek naar creatieve oplossingen.

De beperkte middelen zetten we vooral in op de grotere centrale speel- en ontmoetingsplekken en de speelplekken welke bijdrage aan een goede spreiding in de wijk of diversiteit van het spelen vergroten (de top- en steun-plekken). We zijn kritisch bij vervanging van speeltoestellen in kleinere speelplekken en aanleg van nieuwe speelplekken in bestaande buurten en wijken. Kleinere speelplekken worden omgevormd tot bespeelbaar groen. Op deze manier blijft de ruimte beschikbaar voor spelen. Ook kan worden gedacht aan het verlagen van de beheerkosten door herinrichting van een terrein, bijvoorbeeld door kritisch te kijken naar inrichting van een speelveld.

Uit de lijst met speelplekken die geen top- of steunplek zijn maakt de gemeente een selectie op basis van o.a. de afschrijvingstermijn, intensiteit van het gebruik en vandalisme. In overleg met wijkvertegenwoordigers wordt een plan van aanpak gemaakt. Aangegeven wordt op welke termijn toestellen verwijderd worden en hoe hierover met buurtbewoners wordt gecommuniceerd. Mogelijk kunnen de toestellen van deze locaties nog geplaatst worden op speelplekken elders.

Voor de omvorming is een startinvestering nodig. Dit wordt gedekt vanuit het budget voor het onderhoud. Naarmate meer

speelplekken omgevormd zijn, valt een deel van het onderhoudsbudget vrij. Er hoeven immers minder speelplekken onderhouden te worden, dus zijn er minder kosten. Vanuit deze vrijgevallen middelen kan de rest van de omvorming bekostigd worden. Hierbij is uitgegaan van een gelijkblijvend onderhoudsbudget voor de jaren 2015 t/m 2020.

Wanneer de omvorming van speelplekken afgerond is, is er per speelplek weer voldoende budget voor beheer en onderhoud beschikbaar. Hiermee kan de kwaliteit van de speelplekken op voldoende niveau gebracht worden en behouden blijven. Toestellen kunnen weer vervangen worden wanneer dat vanuit het oogpunt van veiligheid nodig is. Ook is er dan weer ruimte voor extra investeringen op deze plekken, wanneer er behoefte is aan uitbreiding van toestellen, een gewijzigde inrichting of een aanvulling in het aanbod voor een bepaalde doelgroep. Bijvoorbeeld een andere leeftijdsgroep, omdat de kinderen in de betreffende buurt ouder geworden zijn.

6 Natuurspelen

Aandacht voor natuurlijk spelen is een landelijke trend. Het biedt meer variatie in het aanbod van speelmogelijkheden. Natuurlijk spelen is een vorm van spel dat plaatsvindt in een natuurlijke (al dan niet ingerichte en onderhouden) omgeving, waarbij eventuele gebruikte materialen door de spelers zelf verkozen worden en afkomstig zijn uit deze omgeving. Hiermee worden ruimtes bedoeld die niet specifiek zijn ingericht voor spelen, maar waar kinderen met de daar aanwezige materialen kunnen spelen: verstoppertje spelen in de bosjes, hutten maken van takken, graven in het zand.

Spelen met water

Heerenveen is niet alleen een groene gemeente, maar ook een gemeente met veel water. Een onderdeel van natuurlijk spelen is spelen met water. Zowel vanuit het spelen, als vanuit het waterbeleid willen we kinderen bewust om laten gaan met water. Dat is de reden dat gezocht zal worden naar mogelijkheden voor spelen met water.

Aanpak

Op een natuurlijke speelplek zijn investeringen nodig voor de aanleg van bijvoorbeeld heuvels, waterpartijen en speelzand. Onderzocht moet worden of natuurspeelplekken gerealiseerd kunnen worden binnen (nieuwbouw)plannen/projecten of met behulp van alternatieve financieringsbronnen (externe organisaties / subsidiemogelijkheden) of burgerparticipatie. Ook kunnen traditionele speelplekken in een groene omgeving mogelijk omgevormd worden naar natuurlijke speelplekken.

Aandacht voor beheer en onderhoud is daarbij belangrijk. Het vraagt om een ander soort beheer dan bij reguliere speeltuinen. Er moet geïnvesteerd worden in kennis en een andere werkwijze. We dagen bewoners uit om mee te denken. Natuurspeelplekken

kunnen ingezet worden voor natuureducatie, zodat het tegelijkertijd ook leerplekken zijn.

Wat is er al in Heerenveen?

Eigenlijk voldoen alleen het Kikkereiland in de wijk Nijehaske en de avontuurlijke speelplek bij het Kattebos in de wijk De Greiden aan alle criteria van natuurspelen. In Heerenveen zijn wel speeltuinen die deels aansluiten bij de criteria voor natuurlijk spelen. Deze speelplekken hebben reliëf, natuurlijke materialen en nodigen uit tot vrij spelen, o.a. met zand. Het natuurlijk spelen wordt hier gecombineerd met toestellen met een natuurlijke uitstraling.

Kansen voor Heerenveen

Gebieden met natuurwaarde en bij voorkeur (stromend) water bieden veel mogelijkheden voor natuurlijk spelen. Heerenveen is een groene waterrijke gemeente. Ook braakliggende terreinen kunnen worden ingericht als tijdelijke natuurspeelplaats.

7 Openstelling schoolpleinen en sportvelden

Steeds meer scholen worden een brede school. Een brede school is een definitie voor samenwerkende partijen die zich bezighouden met opgroeiende kinderen. De brede schoolpleinen zijn niet alleen om te spelen, maar hebben vooral ook een ontmoetingsfunctie, waar kinderen elkaar informeel leren kennen. Sinds een paar jaar is het verplicht dat scholen ook buitenschoolse opvang bieden aan de leerlingen. Kinderen uit de buurt ontmoeten elkaar, voor en na school, op het schoolplein. Het inrichten van schoolpleinen als openbare speelgelegenheid past binnen het principe van brede school. Een uitnodigend open schoolplein biedt hierin een meerwaarde.

Het beheer rondom scholen is verwoord in het Beheerplan scholen De Basis (2007). Kortweg komt het er op neer dat de scholen zelf verantwoordelijk zijn voor het beheer en onderhoud van speeltoestellen. Als kinderen uit de buurt buiten schooltijd gebruik maken van een schoolplein, kan een wijk- of dorpsraad besluiten om bij te dragen aan de speeltoestellen.

De wijk- en dorpsraden hebben geen eigen budget meer. In overleg met de wijk- en dorpsraden kunnen de wensen voor het gezamenlijk creëren van een openbare speelplek in kaart gebracht worden. Vooral in wijken waar weinig speelruimte is (het centrum), kan dit een verrijking van het aanbod opleveren.

Wat is er al in Heerenveen?

Sommige basisscholen hebben een openbaar schoolplein. Dit zijn scholen welke in het verleden een bijdrage van de wijk hebben ontvangen en/of het schoolplein grenst aan een gemeentelijke speelplek. Dit zijn:

- Van Maasdijschool
- De Streek
- De Ynlaet
- Ekke de Haan
- Ljepper
- Van Kleffenschool

- Op é Grins

- De Compagnonsschool

Openstelling sportvelden

In het kader van het in beeld brengen en optimaal benutten van het speellandschap onderzoeken we ook de mogelijkheden van het openstellen van sportvelden. Er is vanuit de sportverenigingen een vraag naar kunstgras. De realisatie van nieuwe velden is kostbaar. Daarom is het interessant om te onderzoeken of een deel van de behoeften ingevuld kan worden door kunstgrasvelden op gemeentelijke buitensportcomplexen op bepaalde tijden open te stellen voor jeugd uit de buurt of kinderopvangorganisaties.

Aanpak

Onder andere aan de hand van de kaart van het speellandschap zal een inventarisatie worden gemaakt welke schoolpleinen en of sportvelden een rol kunnen vervullen daar waar de kleinere speelplekken niet meer voldoen. Indien zich mogelijkheden voordoen, zal met de school concreet afspraken worden gemaakt over het mogelijk openstellen van het speelplein na schooltijd. Ook wordt onderzocht aan welke eisen moet worden voldaan.

Aandachtspunt

De juridische implicaties moeten helder uitgewerkt zijn. Scholen, kinderopvanginstellingen en sportverenigingen hebben hun eigen verantwoordelijkheid voor de kinderen. Dat is in de wet geregeld. Daarnaast zijn schoolbesturen veelal eigenaar van hun schoolgebouw. Het is van belang goed uitgewerkt te hebben wie waar en wanneer verantwoordelijk is. Over het "dubbel" gebruik van een schoolplein na schooltijd door een buitenschoolse opvang en/of buurtkinderen moeten goede afspraken over gemaakt worden. Aansprakelijkheid bij ongevallen en vandalisme zijn belangrijke gespreksonderwerpen.

8 Bewegen in de openbare ruimte

Stedenbouwkundigen, architecten en andere ontwerpers kunnen een rol spelen in het bestrijden van de sluipmoordenaars van deze tijd: inactiviteit en het daaraan gerelateerde overgewicht. Steeds meer onderzoeken laten zien dat de inrichting van de openbare ruimte een actieve leefstijl kan bevorderen. Door de openbare ruimte 'beweegvriendelijk' in te richten, worden mensen gestimuleerd, gefaciliteerd en verleid om een gezonde keuze te maken. In zo'n omgeving is de kans groter dat ze actief transport (lopen, fietsen) verkiezen boven de auto. Ook het realiseren van fiets-, skate en trimroutes dragen bij aan het bewegen in de openbare ruimte.

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft hiervoor het bvo (beweegvriendelijke omgeving) ontwikkeld. Het Nederlands Instituut Sport & Bewegen heeft het bvo vertaald in een model waarin het draait om drie kernzaken: hardware, software en orgware. De inrichting van de bebouwde omgeving wordt gezien als de hardware. Software is de organisatie van sport- en beweegactiviteiten. De orgware zorgt voor de realisatie van en de verbinding tussen een activiteitenprogramma en de fysieke inrichting van het gebied.

Een koppeling tussen inrichting en gebruikers is voorwaarde voor duurzaam en succesvol gebruik van de openbare ruimte. Een mogelijkheid om het gebruik te stimuleren is het opzetten van activiteiten waarbij begeleiding wordt gegeven. Het gaat hierbij om activiteiten zoals sportwedstrijden voor de buurt, straatspeeldagen, schoolactiviteiten. Begeleiding en ondersteuning bij het organiseren van de activiteiten kan worden opgepakt door jongerenwerk, CIOS, BSO, sportverenigingen.

Kansen voor Heerenveen

In de gemeente Heerenveen is een goede infrastructuur aanwezig voor het spelen. Met de inzet van

combinatiefunctionarissen, maar ook bijvoorbeeld de naschoolse opvang kunnen het speelplezier en de betrokkenheid bij de speelplekken worden bevorderd. De organisatie van activiteiten en sociale veiligheid zijn belangrijke succesfactoren voor een speelplek. Ook dit zal worden meegenomen bij de inrichting van het speellandschap.

9 Speeltuinen/parken

In Heerenveen zijn geen speeltuinen met toezicht. Er zijn in Heerenveen twee grote speeltuinen met een speeltuinvereniging, in de Greiden en Heerenveen Midden (Ete Kuiper) en één vereniging in oprichting aan Het Meer (It Mar). In de voormalige gemeente Boarnsterhim worden alle speelplekken beheerd door speeltuinverenigingen, waarvan de speeltuin in Aldeboarn de grootste is. De speeltuinverenigingen zijn verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud, maar houden geen toezicht op het spelen.

Recreatief aantrekkelijke gebieden met speelvoorzieningen in en rond de plaats Heerenveen zijn de bossen van Oranjewoud met buitenplaatsen, Tjaarda en Belvedere. Buiten Heerenveen trekt het Nannewijd in de zomerperiode veel recreanten met diverse vormen van (water) recreatie en horecavoorzieningen. De aantrekkingskracht van het Nannewijd beperkt zich tot het zomer-seizoen, Oranjewoud wordt gedurende het hele jaar bezocht.

Daarnaast telt de plaats Heerenveen een vijftal parken van formaat. Hepkema's bos, Kattebos, Stadionsingel, recreatiegebied De Heide, de Overtuin en park Ten Woude. Er zijn duidelijk verschillen tussen de parken. Zo kan "De Heide" worden omschreven als grootschalig (water)recreatiegebied, Hepkema's bos is een wandelbos, Kattebos een speelbos, Stadionsingel een singelpark, de Overtuin een monumentaal wandelpark en park Ten Woude een stadspark. Het park Ten Woude beschikt over de enige dierenweide in de gemeente Heerenveen. De dierenweide is één keer per week geopend voor bezoekers.

Kansen voor Heerenveen

De parken in Heerenveen bieden absoluut meer mogelijkheden voor voorzieningen dan nu wordt benut. Voor het optimaal benutten van de potenties moet een duidelijke koers gekozen worden die de identiteit van het park verbeterd. Alert zijn op kansen: subsidiemogelijkheden, meeliften met projecten/activiteiten, relatie met andere projecten in Heerenveen leggen.

10 Aandachtspunten

Bij de uitwerking van het speelplan gaan we uit van de volgende waarden voor de openbare ruimte:

Gedeelde ruimte:

De gedachte achter de gedeelde openbare ruimte is dat gebruikers op elkaar aangewezen worden, door de ruimte te delen. De openbare ruimte staat zoveel mogelijk soorten gebruik toe en stimuleert het gebruik. Voor het spelen betekent dit meer combinatie met andere functies gekoppeld aan een activiteitsaanbod. Een gedeelde ruimte houdt rekening met de specifieke wensen van verschillende doelgroepen, combineert waar mogelijk en scheidt indien nodig.

Herkenbare ruimte:

Een herkenbare openbare ruimte is een ruimte die de gebruiker vindt passen in zijn/haar beleving van de wijk of dorp. Een speelplek is een toegankelijke, bereikbare en veilige locatie. Het spelen wordt ingepast worden in de omgeving. De plek nodigt uit om te spelen en elkaar te ontmoeten.

Duurzame ruimte:

Een duurzame speelruimte is meer dan een onderhoudsvriendelijke ruimte. Het is een ruimte die meegroet met de wijk. Er wordt rekening gehouden met de opbouw van een wijk en de specifieke wensen van de bewoners. Het aanbod van speelplekken moet ook omgevormd kunnen worden met het ouder worden van de kinderen. Duurzaam gebruik is ook het koppelen aan een activiteitsaanbod.

Kindvriendelijke inrichting van openbare ruimte:

Aandacht besteden aan het kindvriendelijk inrichten van de openbare ruimte. Dit hoeft niet te gebeuren door het plaatsen van speciale toestellen, maar door de openbare ruimte meer te benaderen door de ogen van het kind. Vaak is een straat

aantrekkelijker te maken door bijvoorbeeld het creëren van brede stoepen (desnoods maar aan 1 zijde van de weg), speels inrichten van plantsoenen en te werken met afwisseling in bestrating. Bij de herinrichtingen van de openbare ruimte en het aanleggen van nieuwe wijken zal gelet worden op de kindvriendelijkheid van deze ruimte.

BIJLAGE 1

CRITERIA SPEELLANDSCHAP

Criteria voor de top speel- en ontmoetingsplekken:

- Grote speelplek (minimaal 5 toestellen of spelaanleidingen)
- Divers aanbod voor verschillende doelgroepen (leeftijden tenminste 0-12, jongens en meisjes)
- Voldoende ruimte om door te ontwikkelen tot een grote speelplek
- Goede, bij voorkeur centrale, ligging in een woonbuurt
- Locatie waar breed draagvlak voor is in de wijk
- Goed en positief gebruik door bewoners
- Goede spreiding over de wijk
- Het is mogelijk om een kleine speelplek die direct tegen een grote centrale speelplek aan ligt te benoemen als onderdeel van de grote centrale speel- en ontmoetingsplek.

Steun-speelplekken speellandschap:

Deze speelplekken vallen in één van de onderstaande categorieën:

- Deze (kleine) speelplek ligt buiten het verzorgingsgebied van een centrale speel- en ontmoetingsplek en draagt zo bij aan een goede spreiding van standaard speelplekken.
- Deze speelplek draagt bij aan de diversiteit van het speellandschap.
- Deze speelplek is een ontmoetingsplek voor de buurt, omwonenden voelen zich verantwoordelijk voor de plek.

Bijdrage aan diversiteit

Een speelplek draagt bij aan de diversiteit van het speellandschap als het iets anders biedt dan standaard speeltoestellen zoals wip, glijbaan, klimrek, etc. Denk hierbij bijvoorbeeld aan natuurspeelplekken, speelaanleidingen of sportfaciliteiten. Bijdragen aan diversiteit kan ook door andere doelgroepen aan te spreken.

Criteria voor natuurspeelplekken:

- Niet spelen in natuurlijk groen, maar spelen met natuurlijk groen
- Eventuele gebruikte materialen worden door de spelers zelf gekozen worden en zijn afkomstig uit deze omgeving (zand, water, leem, stenen, losse takken)
- Kinderen kunnen hiermee deze omgeving zelf vormgeven of veranderen (graven, hutten bouwen, etc.)
- Voldoende ruimte met natuurwaarde
- Ruimte voor vrij spelen met zo min mogelijk voorwaarden of bepalingen
- Kinderen hebben mogelijkheid zelf risico's in te schatten en daarmee om te gaan
- Speelaanleidingen en speelobjecten zijn gemaakt van natuurlijke materialen (boomstammen, wilgenhutjes of – tunnels, zwerfkeien, etc)
- Op een natuurlijke speelplek zelf zijn in principe geen traditionele speeltoestellen aanwezig, combinaties met bijpassende toestellen zoals touwbruggen, kabelbanen, trekvlotten etc dragen wel bij aan natuurlijk en avontuurlijk spelen.

Voorzieningen voor sport in de openbare ruimte zijn o.a.:

Playgrounds, trapveldjes/pannakooien, ballenvanger/basketbalveldje, jeu de boules

Vanuit de nota Iedereen Actief 2012-2016 streven we naar innovatie op dit gebied en daarom kunnen er in de toekomst ook nieuwe categorieën bijkomen.